Vergaderjaar 2020-2021

31 066 **Belastingdienst**

Nr. **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld … 2020

De vaste commissie voor Financiën heeft op 13 januari 2021 enkele vragen en opmerkingen aan de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst voorgelegd over enkele van hem ontvangen brieven over de Belastingdienst.

De staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van …
Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Tielen

De van de commissie,

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de verschillende brieven en rapporten. De leden hebben nog verschillende vragen en opmerkingen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de verschillende stukken over de Belastingdienst het kabinet waarop dit schriftelijk overleg betrekking heeft. Deze leden constateren dat er veel analyses plaatsvinden van de situatie bij de Belastingdienst en dat is natuurlijk goed, maar vervolgens is het wel de vraag wat er met al die analyses gedaan wordt. Kan het kabinet aangeven hoe al deze nieuwe analyses geïntegreerd kunnen worden in de bestaande verbeterplannen van de Belastingdienst?

De leden van de fractie van D66 hebben kennisgenomen van de geagendeerde brieven over de Belastingdienst. Deze leden hebben een aantal vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennisgenomen van de door het kabinet aan de Kamer gestuurde brieven en bijlagen. Zij danken het kabinet voor de aanvullende duiding van de problemen bij de Belastingdienst. Deze leden zullen de verbeteragenda bij de Belastingdienst waakzaam en kritisch blijven volgen. Zij hebben enkele specifieke vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de

door het kabinet aan de Kamer gestuurde brieven en bijlagen en hebben daarover enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie maken zich zorgen over het functioneren van de Belastingdienst. Dit is al jaren een groot probleem, maar er is nog geen licht aan de horizon. De leden van de PvdA-fractie vragen om een overzicht van alle onderzoek die afgerond zijn en die nog lopen naar het functioneren en verbeteren van de Belastingdienst, alsmede de opdrachtgevers en uitvoerders van deze onderzoeken. De leden van de PvdA-fractie zien vele tijdslijnen voorbijkomen. Is er reeds een agenda voor structurele verbeteringen bij de Belastingdienst? Is het de bedoeling dat er één alomvattend plan komt, of wordt dit opgedeeld in deelaspecten, zoals personeel, vaktechniek en ICT?

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de brieven van het kabinet. Zij hebben daarover enkele vragen.

I 31066-737 - Brief d.d. 24-11-2020, staatssecretaris van Financiën, J.A. Vijlbrief –
Jaarplan 2021 Belastingdienst, Toeslagen en Douane

De Belastingdienst staat voor een grote opgave. De Belastingdienst wil in 2021 belangrijke stappen zetten in de uitvoering richting 'de beste Belastingdienst voor Nederland'. De leden van de VVD-fractie vragen wat het kabinet verstaat onder 'de beste Belastingdienst voor Nederland'? Wanneer is deze ambitieuze opgave volgens het kabinet geslaagd en binnen welke termijn moet dit plaatsvinden? Kan de staatssecretaris een top tien benoemen van maatregelen die de dienstverlening aan mensen (particulieren) en een top tien van maatregelen die de dienstverlening aan de zakelijke markt moeten verbeteren inclusief een tijdpad? Kan de staatssecretaris bij de top tien aan maatregelen ook de gewenste richting van de leden van de VVD meenemen om een *track and trace* te introduceren, te beginnen bij een pilot? Zo nee, waarom niet?

2021 zal in het teken staan van het herstel na de coronacrisis. De leden vinden het opvallend dat het kabinet hier in de inleidende brief verder geen aandacht aan besteed. De leden van de VVD-fractie weten dat er op fiscaal gebied al verschillende stappen zijn gezet en gezien de ontwikkelingen rondom het coronavirus zal ook in 2021 de nodige aandacht voor dit onderwerp zijn. De leden vragen een uitgebreide reflectie op dit onderwerp. Daarnaast vragen zij het tijdpad voor de herziening van de reiskostenvergoeding zoals deze in de brief met specifieke aanpassingen in economisch steun- en herstelpakket (Kamerstuk 2020D53478, ontvangen 18 december 2020) is aangekondigd.

Ook vragen de leden van de VVD-fractie naar de gevolgen van de coronacrisis voor de medewerkers van de Belastingdienst. Veel mensen zullen vanwege de

afgekondigde maatregelen verplicht thuiswerken. Kan het kabinet aangeven wat de stand van zaken is? Tevens vragen de leden specifiek naar de gevolgen van het thuiswerken voor de '*veldtoetsers*'. Kunnen de veldtoetsers hun activiteiten (onderzoek op locatie buiten de deur) uitvoeren? Zo nee, wat zijn de gevolgen hiervan? Klopt het omdat deze activiteiten nog niet goed op gang zijn ook deurwaarders niet of nauwelijks hun werk kunnen voortzetten? Op welke manier wordt dit in 2021 gepland om in te halen? Wordt er op een andere manier gewerkt om fraude en of foutieve aangiften op een andere manier te onderscheppen? Zijn er aanvullende maatregelen nodig om het thuiswerken verder vorm te geven? Zo ja, welke?

Inmiddels hebben de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk afspraken gemaakt rond de Brexit. De leden van de VVD-fractie vragen het kabinet welke activiteiten de Douane moet opzetten of gaan ontwikkelen om aan de gemaakte afspraken te kunnen gaan voldoen.

Het verbaast de leden van de VVD-fractie dat in de brief over het jaarplan 2021 een noot over de integriteit bij de Douane ontbreekt. Kan het kabinet toelichten waarom hier geen aandacht voor lijkt te zijn?

In de brief lezen de leden van de VVD-fractie terecht aandacht voor de compensatie van de gedupeerde ouders rond de kinderopvangtoeslagaffaire. De leden vragen het kabinet uitgebreid in te gaan op de samenwerking tussen de aparte organisatie die belast is met de compensatie van de ouders en de Belastingdienst in algemene zin. De leden hebben eerder aandacht gevraagd voor een situatie waarbij de compensatie voor ouders is afgewikkeld en tegelijkertijd signalen uit de reguliere dienst of de samenwerking met de reguliere dienst tekortschiet. Kan het kabinet aangeven hoe de samenwerking geoptimaliseerd zal worden en voorkomen wordt dat op basis van 'vinkjes' ouders onterecht brieven ontvangen.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet waarom in het jaarplan van de Belastingdienst wordt gesproken van het in kaart brengen van de risico's bij het gebruik van de Fraude Signalering Voorziening (FSV), de georganiseerde fraudejacht naar mensen die niets hebben misdaan bij de Toeslagen maar ook binnen Blauw: de inkomstenbelasting. Zij constateren dat de fraudejacht op basis van verkeerde risicomodellen en risicoselectie gewoon doorgaat en maken op uit het jaarplan dat wat het kabinet betreft burgers gewoon zullen blijven worden achtervolgd door de geautomatiseerde fraudeopsporing door de Belastingdienst. De leden van de SP-fractie vinden het heel zorgelijk dat het zolang duurt voor er meer duidelijk wordt gemaakt over de fraude-opsporing en de toepassing van kwalificaties als "Opzet/Grove Schuld" buiten de kinderopvangtoeslag en buiten toeslagen. Kan het kabinet de Kamer actief informeren over deze zaken, ook als die niet

prettig zijn voor het imago van de Belastingdienst/Toeslagen en/of voor betrokken ambtenaren een risico kunnen zijn? Zij vragen het kabinet naar de garantie dat er geen nieuw drama ontstaat of onder de pet wordt gehouden en, als hij die niet wil afgeven, waarom dit nog steeds uitgangspunt is en niet het rechtsstatelijk uitvoeren van wetgeving, ook al wordt de het massaal negeren van de principes van de rechtsstaat bestendigd door de Raad van State.

De leden van de SP-fractie willen graag weten welke lessen er zijn getrokken als het gaat om bezwaar- en beroepsprocedures voor mensen die zich melden na een besluit, met mensen met klachten? Kan het kabinet ingaan op de volgende punten:

- Hoe worden achterstanden vermeden?
- Wordt gewaarborgd dat bezwaar en beroep wordt behandeld door een ánder dan degene die besluit nam?
- Is er geregeld dat bij beroep álle op de zaak betrekking hebbende stukken standaard aan de rechter worden overhandigd?
- Op welke manier wil de Belastingdienst verder gaan met doorprocederen?
- Is geregeld dat de zwijgclausule in een schikking tussen de Belastingdienst en een burger vervalt en oude zwijgclausules niet worden gehandhaafd?
- Hoe wordt de vaktechnische lijn bij Toeslagen geregeld?
- Hoeveel CAF-onderzoeken zijn er geweest en op welke terreinen in de Belastingdienst? Kan het kabinet nu voor eens en altijd helderheid verschaffen hierover?
- Klopt het dat er nog steeds nihilstellingen voor kinderopvangtoeslag, huurtoeslag en zorgtoeslag worden opgelegd? Zo ja, hoeveel waren dit er de afgelopen jaren en om welke redenen? Hoeveel mensen zijn daartegen in bezwaar gegaan en hoe lang heeft de kortste en de langste bezwaarafhandeling geduurd?

Bijlage: Jaarplan 2021 Belastingdienst, Toeslagen en Douane

De leden van de VVD-fractie lezen dat het proces tot ontvlechting enkele jaren zal duren. Nu de stap tot drie zelfstandige directoraten-generaal is gezet vragen de leden of het kabinet al een stappenplan kan delen wanneer welke volgende stap in de ontvlechting zal plaatsvinden. Is de ontvlechting ook daadwerkelijk toekomstbestendig, gezien ook de grote fundamentele herijking die binnen de Belastingdienst gaat plaatsvinden naar aanleiding van de gesignaleerde problematiek zoals toegelicht in onder andere de brief 'Aanvullende duiding problemen Belastingdienst' (Kamerstuk 31066, nr. 741)? Wat is de meerwaarde van de ontvlechting en wat is de meerwaarde van het nu inzetten van

de ontvlechting? Wat zijn de consequenties van de ontvlechting, zowel de positieve als de negatieve? De leden betreuren dan de brief die tijdens het algemeen overleg op 2 december 2020 is toegezegd; over de ontvlechting en met name een duidelijk financieel overzicht, de ondersteuning ICT, de gevolgen van de ontvlechting, de haalbaarheidstoets in relatie tot de motie Bruins c.s. en het cultuuraspect binnen de dienst nog niet ontvangen is. Daarmee ontbreekt de informatie die belangrijk is om het Jaarplan op dit belangrijke onderdeel te toetsen. Kan het kabinet aangeven wanneer deze informatie naar de Kamer komt?

De leden van de VVD-fractie vragen wanneer de Kamer de toegezegde nadere duiding van de haalbaarheidstoets van de ontvlechting kan verwachten. De leden blijven het opvallend vinden dat de volledige haalbaarheidstoets niet met de Kamer is gedeeld. Kan het kabinet dit alsnog doen en kan het kabinet toelichten welke financiële consequenties de ontvlechting heeft? Welk bedrag wordt voor welk van de drie Dienstonderdelen uitgetrokken, hoe wordt de kosten gedekt voor afdelingen waar alle drie de Dienstonderdelen gebruik van maken als bijvoorbeeld de Belastingtelefoon? Kortom, kan het kabinet een uitputtend kostenplaatje delen van de ontvlechting?

De leden van de VVD-fractie onderschrijven de reactie van de Groepsondernemingsraad van de Belastingdienst dat het Jaarplan 2021 vol staat met ambities en dat deze ambities snel moeten worden omgezet naar concrete acties en kwalitatief goed zullen moeten worden uitgevoerd. Hoe worden de Groepsondernemingsraad en andere vertegenwoordigers van de medewerkers van de Dienst betrokken bij de verdere concretisering van de ambities en de uitvoering? Is het kabinet bereid om binnen enkele weken, in overleg met de Groepsondernemingsraad een concreet overzicht te leveren met de concrete acties en datum van oplevering zodat de Kamer kan monitoren of en hoe ambities worden omgezet in doelstellingen?

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet kan ingaan op het buitentoezicht, dat in 2020 vanwege corona deels of zeer beperkt kon worden uitgevoerd, een gevolg krijgt in 2021. Kan het kabinet aangeven welke tekorten aan werkzaamheden zijn ontstaan die in 2021 of verder moeten worden ingehaald? Zo nee, waarom niet en wanneer is dit overzicht er wel?

Kan het kabinet bevestigen dat met het in kaart brengen van de risico's in de processen in het eerste kwartaal van 2021 de Belastingdienst Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)-proof werkt of inzichtelijk heeft welke aanpassingen nog gedaan moeten worden? Zo nee, waarom niet en wanneer wel?

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet een

toelichting kan geven op het aantal uren dat de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) in 2021 zal besteden aan signalen ingebracht door de Belastingdienst. Hoe staat dat in verhouding met de geplande en de daadwerkelijke inzet in de afgelopen vijf jaar per jaar? Is er een precisiering aan te brengen qua inzet uren (2021 en de afgelopen vijf jaar) op de verschillende onderdelen: Belastingdienst, Toeslagen en Douane?

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet een update kan geven over de uitvoering van de Kamerbreed aangenomen motie-Lodders/Van Weyenberg (Kamerstuk 35572, nr. 49). In de motie is verzocht tot onderzoeken van verdere *quick fixes* om schrijnende situaties en terugvorderingen te voorkomen, zoals bij bijvoorbeeld studenten die na hun studie aan hun eerste baan beginnen. De leden lezen over de uitvoering van de motie niets terug in voorliggend Jaarplan 2021. Welke acties worden er door het kabinet ingezet om te komen tot verdere *quick fixes*? De leden lezen in de voortgangsrapportage 2020 dat er 1036 attentiebrieven zijn verstuurd aan studenten waarvan uit gegevens blijkt dat zij niet langer studeren. In hoeveel gevallen heeft deze attentiebrief daadwerkelijk geleidt tot een aanpassing in de gegevens door de (oud-)student zelf? Is het kabinet tevreden over het resultaat dat de gestuurde attentiebrieven hebben opgeleverd? Zo ja, deelt het kabinet dan ook dat bijvoorbeeld het sturen van een attentiebrief naar alle studenten die zijn afgestudeerd al een eerst *quick fix* is, eentje waarvoor geen wettelijke grondslag voor hoeft te zijn? Zo nee, waarom niet?

Kan het kabinet aangeven waarom er bij het onderdeel Toeslagen (herstellen en compenseren) geen relatie met de Belastingdienst wordt gelegd zodat ouders die hun compensatie afgerond hebben geen nadelige gevolgen van uit de dienst zullen of kunnen ondervinden?

Kan het kabinet aangeven wanneer het onderzoek naar verdere digitalisering van papier in internationale handelsstromen is afgerond en er concrete acties zijn te verwachten?

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet kan aangeven wanneer het onderzoek dat zich richt op de vraag of de aanpak, gericht op het voorkomen van het corrumperen van douanemedewerkers afdoende aansluit bij de ontwikkelingen op dit terrein binnen de criminele organisaties gereed is en er concrete acties te verwachten zijn.

Kan het kabinet bevestigen dat de continue screening voor alle medewerkers van de Douane in 2021 gerealiseerd is, zo vragen de leden van de VVD-fractie? Zo nee, waarom niet? Als een van de risico's wordt het versterken screening genoemd (diverse onderdelen). Kan de staatssecretaris

toelichten welk risico hij bedoelt, bij welke onderdelen en welke maatregelen hij neemt om de risico's te reduceren? En welke maatregelen is de staatssecretaris voornemens te nemen op de meest risicovolle functies en welke functies zijn dat?

Een betere dienstverlening van de Belastingdienst kan volgens de leden van de SGP-fractie bereikt worden door onder andere het creëren van meer en beter toegankelijke belastingkantoren. Tijdens de plenaire behandeling van het pakket Belastingplan 2021 heeft het kabinet aangegeven terug te komen op het idee om meer en toegankelijke belastingkantoren op te zetten. Graag ontvangen de leden van de SGP-fractie een update over de stand van zaken hieromtrent. Welke mogelijkheden ziet het kabinet om de Belastingdienst letterlijk dichter bij de burger te brengen? Tevens ontvangen deze leden graag een overzicht van de 'witte vlekken' waar de Belastingdienst op dit moment niet fysiek aanwezig is.

Bijlage: Toezeggingen en moties over het Jaarplan 2021

-

II 31066-747 - Brief d.d. 25-11-2020, staatssecretaris van Financiën, J.A. Vijlbrief – Tweede Voortgangsrapportage Belastingdienst 2020

De leden van de VVD-fractie vragen het kabinet, ook nu er een (permanente) Commissie Integriteit Financiën is, de Kamer met enige regelmaat op te hoogte te brengen van de uitvoering/opvolging van het advies van de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst en nieuwe of andere signalen rond integriteit. Kan het kabinet dit toezeggen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst inmiddels is opgevolgd door de Commissie Integriteit Financiën. Hoe is het kabinet tot de invulling gekomen van deze Commissie Integriteit Financiën? Hebben leden uit de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst ook zitting in de Commissie Integriteit Financiën? Met andere woorden, moeten leden van de (permanente) Commissie Integriteit Financiën die ook in de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst hebben gezeten daardoor dus invulling en uitvoering geven aan het eigen advies? Acht het kabinet dit wenselijk met zo een prudent onderwerp als integriteit? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?

De leden van de VVD-fractie vragen een toelichting op de zin 'Het bureau onderzoek integriteit Financiën is in positie gebracht en er komt binnenkort een onafhankelijke toetsing bij fiscale integriteitsvraagstukken'. Wat is het bureau onderzoek integriteit Financien? Wat is de relatie tussen het bureau onderzoek Integriteit Financiën en de nieuwe (permanente) Commissie Integriteit Financiën? Gaat het

bureau onderzoek Integriteit Financiën het onderzoek doen naar de onafhankelijke toetsing bij fiscale integriteitsvraagstukken? Zo nee, wie dan wel? Zo ja, waarom en hoe wordt de onafhankelijkheid geborgd? Hoe past de onafhankelijke toetsing fiscale integriteitsvraagstukken binnen het gehele advies om het integriteitsbeleid verder te versterken? Wat houdt toetsing van fiscale integriteitsvraagstukken precies in?

De leden van de VVD-fractie vragen waarom de uitvoeringstoets rond de invoering keuzeregeling berichtenverkeer vertraging heeft opgelopen.

In de tweede voortgangsrapportage lezen de leden van de CDA-fractie dat er minder tijd besteed is aan het individueel behandelen van aangiften door het uitlenen van mensen van Particulieren aan Toeslagen. Kan het kabinet uitleggen wat dit praktisch betekent? Moeten deze aangiften dan later nog individueel beoordeeld worden? Of worden deze aangiften alleen door de computer beoordeeld?
In de voortgangsrapportage worden twee pilots genoemd op het gebied van het mkb, namelijk 'Onverklaarbare uitgaven' en 'Turboliquidaties'. Kan het kabinet aangeven wat er uit deze pilots gekomen is?

In de voortgangsrapportage wordt beschreven dat de instroom van medewerkers veertig fte lager is dan geraamd. De leden van de CDA-fractie vinden dat een knap resultaat in tijden van corona. Kan het kabinet aangeven wat het effect is van corona voor de werving, maar met name voor het inwerken van de nieuwe medewerkers? Welk effect heeft het op de organisatie als een groot aantal nieuwe medewerkers bij aanvang van de dienstbetrekking alleen vanuit huis kan werken?

De leden van de fractie van D66 vragen of de Tijdelijke Commissie Integriteit inmiddels definitief is ingesteld.

Bijlage: 2e Voortgangsrapportage Belastingdienst 2020

De leden van de VVD-fractie lezen in de voortgangsrapportage verschillende keren over achterstanden en het uitwisselen van medewerkers tussen afdelingen. Terecht dat hier in voorliggende jaarrapportage aandacht aan wordt besteed. Tegelijkertijd willen de leden niet voorbijgaan aan de enorme inspanningen die de medewerkers van de Belastingdienst hebben geleverd bij het implementeren van de fiscale coronamaatregelen. Omdat de huidige coronacrisis nog niet achter de rug is kunnen de leden van de VVD-fractie zich voorstellen dat er ook in 2021 nog enige flexibiliteit wordt gevraagd van de medewerkers van de Belastingdienst. Hoe zorgt het kabinet ervoor dat het uitwisselen van medewerkers tussen diensten werkbaar blijft en niet ten koste gaat van cruciale processen? Welke afwegingen worden hier gemaakt en is er een streefwaarde van bijvoorbeeld een aantal achterstanden of anders voordat hulp van andere

afdelingen worden ingeroepen? Is hier een cijfermatig overzicht van?

De leden van de VVD-fractie lezen dat er in 2020 bij de Belastingdienst 29.450 mensen werken, waarvan 850 bij de afdeling Toeslagen. Waar valt de nieuw opgezette afdeling rond de Uitvoering Hersteloperatie Toeslagen onder, toch een afdeling met ongeveer vijfhonderd medewerkers?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de vragen bij de Belastingtelefoon met name gingen over toeslagen, eHerkenning en het btw-nummer van ondernemers dat niet in overeenstemming was met de AVG. Vragen zullen er altijd blijven, maar op welke manier probeert ook de Belastingdienst zelf problemen op onderwerpen waar veel vragen over binnenkomen te ondervangen? Wat zegt bijvoorbeeld de relatief grote hoeveelheid vragen over het eHerkenningssysteem over de problemen die door burgers of ondernemers bij het werken met eHerkenning worden ervaren en de kansen en mogelijkheden die er voor de Belastingdienst liggen om tot een verbetering van het eHerkenningssysteem te komen? Op welke manier probeert de Belastingdienst de grote hoeveelheid vragen over een specifiek onderwerp als bijvoorbeeld eHerkenning actief in te verbeteren in de werking en uitvoering van het eHerkenningssysteem?

De leden van de VVD-fractie schrikken van het percentage van 2,9% waarbij het de Belastingdienst lukt om binnen zes maanden een definitieve aanslag schenkbelasting op te leggen. De leden snappen dat de achterstanden moeten worden weggewerkt en dat dit enige tijd kan duren, maar vinden het genoemde percentage van 2,9% wel schrikbarend laag. Kan het kabinet hier een uitgebreidere toelichting op geven? Binnen welke periode lukt het de Belastingdienst gemiddeld om een definitieve aanslag schenkbelasting op te leggen?

De leden verwijzen naar het Auditdienst Rijk (ADR)-rapport ‘schenk- en erfbelasting en stand van zaken belastingrente voor de erfbelasting’ (1 december 2020). In dit rapport worden verschillende doelstellingen geformuleerd en onderzoeken aangekondigd. Binnen het domein schenkbelasting worden de komende periode gelijktijdig achterstanden in de aangifte en bezwaren in schenk- en erfbelasting weggewerkt, onderzoek uitgevoerd naar het verbeteren van de structuur van de inning van onder andere de schenk- en erfbelasting en wordt er een getracht opgestelde doelstellingen te behalen. De leden lezen hierin een grote opgave. Kan het kabinet hierop reflecteren? Kan het kabinet aangeven hoe zij de vinger aan de pols willen houden? Kan het kabinet al een voorzichtige verwachting uitspreken over wanneer de voorraden schenkbelasting zijn weggewerkt?

De leden van de VVD-fractie lezen dat personeelstekorten als

een rode draad door de verschillende aanwezige achterstanden lopen. De Belastingdienst richt zich op een instroom 2500 fte in 2020. Is dit gelukt? Ondanks de wervingsoperatie blijft de Belastingdienst een personeelstekort hebben van 1600 fte. Acht het kabinet de huidige wervingsoperatie kwalitatief voldoende om de persoonsbezetting op orde te brengen? Zo ja/nee, waarom wel/niet?

Tot slot op dit punt vragen de leden van de VVD-fractie waarom er voor de top-75 van de Belastingdienst een ander assessmenttraject wordt geregeld als voor andere leidinggevenden van de Belastingdienst. Waarom voert de Algemene Bestuursdienst (ABD) dit assessmenttraject uit? Kan het kabinet een update geven over de uitvoering van de motie-Lodders c.s. (Kamerstuk 31066, nr. 570)? Is de keuze voor de aanbesteding inmiddels gemaakt? Wanneer wordt gestart met het afnemen van de ontwikkelassessments, hoeveel leidinggevenden van de Belastingdienst moeten dit assessment maken en wanneer moeten al deze leidinggevende het assessment hebben afgerond? Kan het kabinet een uitgebreid overzicht geven van de uitkomsten van de afgenomen assessments? Wat zijn opvallende punten die naar voren komen? Op welke manier wordt opvolging gegeven aan de uitkomsten van de assessments van zoveel de top-75 als de andere leidinggevenden? Wat dragen de ontwikkelassessments bij aan het verbeteren van de cultuur binnen de Belastingdienst?

Op 11 januari 2020 is de Kamer geïnformeerd over het voornemen van het kabinet om de Belastingdienst te ontvlechten. In de Tweede Voortgangsrapportage wordt slechts beperkt ingegaan op deze majeure wijziging. Graag ontvangen de leden van de SGP-fractie een reactie van het kabinet op de doelen die bereikt zijn middels deze ontvlechting. In de brief van 11 januari 2020 (Kamerstuk 31066, nr. 588) worden diverse doelen genoemd die bereikt moeten worden door de Belastingdienst te ontvlechten. Zijn deze doelen bereikt, of is het de verwachting dat deze doelen bereikt worden?

De leden van de SGP-fractie constateren dat er diverse acties zijn en/of worden ingezet wordt op het gebied van cultuurverbetering. Dat juichen deze leden toe. Een goede cultuur binnen en in de Belastingdienst, draagt bij aan een goede Belastingdienst. Kan er wat meer inzicht verschaft worden in de resultaten van deze acties?

Bijlage: Onderzoeksrapport Onderbouwing tweede voortgangsrapportage jaarplan 2020 Belastingdienst

-

Bijlage: Advies over de optimale structurele borging van integriteitsmeldingen bij de Belastingdienst - Tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst

De leden van de VVD-fractie begrijpen de overweging van de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst om kernachtig en in beperkte omvang het advies weer te willen geven, maar vragen zich tegelijkertijd af waarom de tijdelijke commissie ervoor heeft gekozen niet evengoed als bijlage de volledig bestaande en verder ontwikkelde integriteitsinfrastructuur te delen. Voor de transparantie en volledigheid van het advies lijkt een compleet inzicht in de integriteitsinfrastructuur de leden van de VVD-fractie van belang. Om op specifieke onderdelen verbeteringen door te kunnen en willen voeren moet kennis kunnen worden genomen van het totaalbeeld. Waarom heeft het kabinet niet gevraagd om een complete en volledige beschrijving van de bestaande en de verder ontwikkelde integriteitsinfrastructuur?

Welke stappen worden er gezet om de naamsbekendheid van de Commissie Integriteit Financiën te vergroten zodat medewerkers van de Belastingdienst of het ministerie van Financiën sneller en gemakkelijker de stap kunnen zetten bij problemen rond integriteit?

De leden van de VVD-fractie lezen een groot aantal aanbevelingen. De leden lezen verder in de inleidende brief dat het ministerie en de Belastingdienst gebruik maken van signalen en aanbevelingen. Het ontbreekt de leden echter aan een zichtbaar plan van aanpak op welke manier de aanbevelingen daadwerkelijk worden uitgevoerd en geïmplementeerd in de integriteitsinfrastructuur van het ministerie en de Belastingdienst. Hoe gaat invulling en uitvoering gegeven worden aan de aanbevelingen? Wat is bij de uitvoering de rol van de onafhankelijke Commissie Integriteit Financiën, van het bureau onderzoek integriteit Financiën en de ambtelijke en politieke leiding? Wat gaat bijvoorbeeld de politieke leiding van het ministerie zelf doen om de integriteitsinfrastructuur te verbeteren? Denk aan onder andere de aanbeveling om een directeur cultuur en integriteit/*compliance-officer* aan te stellen en de samenwerking verbeteren tussen het kerndepartement en de Belastingdienst?

Bijlage: Vijfde halfjaarlijkse rapportage van de Tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst. Periode: 31 juli 2019 t/m 31 januari 2020

-

Bijlage: Zesde halfjaarlijkse rapportage van de tijdelijke Commissie Integriteit Belastingdienst. Periode: 1 februari 2020 t/m 1 juli 2020

-

III 31066-745 - Brief d.d. 26-11-2020, staatssecretaris van Financiën, J.A. Vijlbrief –
Rapport Handelingsperspectieven voor de fundamentele transformatie van de Belastingdienst

De leden van de VVD-fractie merken op dat de Belastingdienst in de dienstverlening richting de Nederlander de afgelopen jaren tekort heeft geschoten. Het is cruciaal om adequate en zorgvuldige stappen te zetten om van de Belastingdienst weer een organisatie te maken die oog heeft voor de menselijke maat, de Nederlander centraal stelt, behulpzaam is in de omgang en eenvoudig communiceert. Een Belastingdienst die er, kortom, daadwerkelijk wil zijn voor de Nederlander. In voorliggende brief wordt ingegaan op de handelingsperspectieven die de dienstverlening zichtbaar moet verbeteren. De leden begrijpen dat dit niet van vandaag op morgen geregeld is, maar hechten aan een preciezere en concrete routekaart vanuit de Belastingdienst zelf om het proces tot het verbeteren van de dienstverlening te kunnen monitoren. Kan het kabinet toezeggen deze routekaart op te nemen in de toegezegde brief in het eerste kwartaal 2021 met de aanpak van de transformatie van de dienstverlening voor de Belastingdienst en Toeslagen?

De leden van de VVD-fractie vragen naar de formulering van de concrete visie/ambitie voor dienstverlening voor de komende vijf jaar. Hoe staat het met deze visie/ambitie? Wat draagt voorliggend EY-rapport bij aan de formulering? EY schetst drie clusters van handelingsperspectieven terwijl zij tegelijkertijd aangeven dat de visie/ambitie van de Belastingdienst voor de dienstverlening over de komende vijf jaar bepalend zal zijn voor de prioriteit en urgentie voor de transformatie van de dienstverlening. Welke prioriteit en urgentie geeft het kabinet aan het verbeteren van de dienstverlening van de Belastingdienst? Welke prioriteit en urgentie geeft het kabinet aan elk van de drie clusters? Heeft één van de specifieke clusters volgens het kabinet meer prioriteit? Zo ja, welke en waarom?

De Belastingdienst hikt al langer aan tegen problemen in het IV-landschap. Verouderde systemen kunnen niet adequaat genoeg worden geïmplementeerd waardoor er; met een tijdelijke systematiek moet worden gewerkt (btw-ID), wetgeving niet tijdig kan worden geïmplementeerd in de systemen (Wet implementatie richtlijnen elektronische handel, Kamerstuk 35527), en dienstverlening onvoldoende adequaat worden ondersteunt door het bestaande IV-landschap. Deze problemen blijven de leden van de VVD-fractie zorgen baren. Een hervorming van de Belastingdienst is noodzakelijk, maar hoe is dit allemaal in elkaar te passen? Hoe wordt voorkomen dat implementatie van noodzakelijke wetgeving niet mogelijk is, omdat eerst een verouderd systeem moet worden vernieuwd om de ontvlechting van de Belastingdienst mogelijk te maken? Met andere woorden; hoe wordt geborgd dat het kwalitatief verbeteren van het IV-landschap naast elkaar en gelijktijdig plaats kan vinden zonder dat tegenslagen voor extra oponthoud en achterstallig onderhoud zorgen? Hoe wordt überhaupt de capaciteit en de daadkracht de IV-afdeling verstevigt en gewaarborgd? De leden van de VVD missen hierbij een *up-to-date* financieel

overzicht. Kan het kabinet hier inzicht in geven?

De leden van de VVD-fractie lezen over de eerste probleemanalyse en de oplossingen die voorzien zijn voor de knelpunten bij de Douane. De leden ontvangen van het kabinet graag een overzicht van de knelpunten en de oplossingen? De leden lezen dat voor 'bijna' alle knelpunten oplossingen zijn voorzien. Voor welke knelpunten nog niet, waarom niet en wat acht het kabinet een passende oplossing? De leden zijn natuurlijk van mening dat oplossingen de geanalyseerde knelpunten moeten verhelpen, maar lezen in de bewoording op deze manier weinig concreets. Kan het kabinet dit concreter maken?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet in hoeverre de consultant die het kabinet heeft ingeschakeld om het rapport te schrijven kennis heeft genomen van de eerdere debatten over de reorganisatie en wat de opdracht is geweest van het kabinet aan deze grootopdrachtnemer van zijn departement. Waarom heeft het kabinet niet nadrukkelijk de opdracht aan de consultant gegeven, conform de motie-Leijten (Kamerstuk 31066, nr. 690), met uitvoerende medewerkers te spreken? De leden van de SP-fractie constateren dat geen van de geïnterviewden beneden de functie van directeur is geweest en dat dit bij de 'werkbijeenkomsten' dit er slechts enkelen zijn geweest. Zij vragen het kabinet, gezien het feit dat de strekking van deze motie kennelijk niet kenbaar is gemaakt aan het consultancybureau, op welke manier hier wel uitvoering aan gaat worden gegeven. Indien geen uitvoering gaat worden gegeven aan de motie vragen deze leden waarom het toch niet mogelijk blijkt voor het kabinet om de werknemers én een verzoek van de Kamer serieus te nemen.

De leden van de PvdA-fractie vragen wat de status is van het EY-onderzoek. Uit de brief van het kabinet blijkt niet duidelijk of zij dit als de route voorwaarts ziet. Het EY-onderzoek doet een aantal vergaande voorstellen, zonder deze nader uit te werken. Daar worden dan wel weer tijdslijnen voor gegeven. Is de voorgestelde werkmethode en het gaandeweg veranderingen toepassen mogelijk in een organisatie als de Belastingdienst, mede in ogenschouw nemend de omgeving waarin de Belastingdienst zich bevindt? En is de staatssecretaris bereid het woord klant niet meer te gebruiken voor mensen die met de Belastingdienst van doen hebben?

De leden van de PvdA-fractie vragen wat er precies wordt gedaan om meer ruimte te geven voor het helpen van belastingplichtigen. Betere bereikbaarheid van de Belastingtelefoon is natuurlijk goed, maar mensen hebben ook vaak het gevoel dat de Belastingtelefoon niet werkt, ook al is zij bereikbaar. Hoe kan ook een kwaliteitsverbetering plaatsvinden? Voorts zal betere dienstverlening ongetwijfeld gepaard gaan met meer mensenwerk. Wordt er geld vrij gemaakt voor meer mensen bij de Belastingdienst? Zo ja,

hoeveel? Zo nee, waarom niet?

De Belastingdienst kampt nog altijd met enorme IT-problemen, deze lijken ondergesneeuwd te raken in de storm waarin de dienst zich momenteel bevindt, hoe zorgt het kabinet voor voldoende aandacht, tijd en verbeteringen in de ICT om toekomstige rampen te voorkomen?

Bijlage: Rapport Handelingsperspectieven voor de fundamentele transformatie van de Belastingdienst

De minister van Financiën heeft op 11 januari 2020 aangegeven dat de dienstverlening van de Belastingdienst aan burgers en bedrijven onder druk staat. De leden van de VVD-fractie waarderen de toezegging van het kabinet om de dienstverlening te willen verbeteren. Hiertoe heeft de Belastingdienst een onderzoek geïnitieerd. De leden vragen waarom er gekozen is voor een onderzoek door een extern bureau en er niet is gekozen voor een analyse van signalen door vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, klanten en intermediairs. Er zijn door verschillende organisaties enquêtes uitgezet onder leden, klanten en intermediairs welke interessante input levert. Het is jammer dat de Belastingdienst deze signalen negeert of minder relevant acht. Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat de signalen van organisaties, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, klanten en intermediairs in de toekomst wel serieus opgepakt, besproken en omgezet worden in concrete verbeteracties?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Douane 'minder zwaarwegende knelpunten kent dan de Belastingdienst en Toeslagen'. De leden zijn van mening dat ook voor de knelpunten die mogelijk minder zwaarwegend zijn een oplossing moet worden gevonden. Kan het kabinet aangeven waarom deze knelpunten door EY niet in het onderzoek zijn meegenomen? Kan de staatssecretaris ingaan op de zorgen die leven rondom corruptie en ondermijning in bijvoorbeeld de Rotterdamse Haven in relatie tot de genoemde minder zwaarwegende knelpunten?

De leden van de VVD-fractie maken al langer een punt van een ontoereikend palet aan interactiemiddelen. De Nederlander moet ook via e-mail of via sociale media gemakkelijk en eenvoudiger contact kunnen krijgen met de Belastingdienst. De leden onderschrijven de vier verschillende knelpunten, en willen dit specifieke knelpunt kort uitlichten. Deelt het kabinet het gesignaleerde knelpunt? Zo ja, waarom is hier, ondanks aandringen van de sowieso de VVD-fractie, in het verleden niet al meer mee gedaan? Zo nee, waarom niet? Welke extra interactiemiddelen met de Belastingdienst wil het kabinet inzetten en waarom? Op welke termijn verwacht het kabinet dat deze extra interactiemiddelen geïmplementeerd zijn?

De leden van de VVD-fractie herkennen zich in de

opmerking over de verbeterde bereikbaarheid van de Belastingtelefoon, waarbij tegelijkertijd in de kwaliteit van de beantwoording verbeterstappen kunnen worden gezet. Hoe wordt in het traject van het verbeteren van de dienstverlening ook de kwaliteit en zorgvuldigheid van de beantwoording bij de Belastingtelefoon verbeterd?

In welke processen spelen personeel-gerelateerde problemen? Hoe worden deze persoon-gerelateerde problemen aangepakt? Welke interne afspraken zijn er over het uitwisselen van medewerkers? Welke mogelijkheden hebben specifieke interne afdelingen binnen de Belastingdienst om persoonsgegevens van een willekeurige Nederlander die bezwaar maakt uit te wisselen met een andere interne afdeling? In hoeverre draagt de AVG bij aan een langere doorlooptijd van de uitwisseling van gegevens?

De leden van de VVD-fractie vragen in hoeverre de genoemde knelpunten bij de Belastingdienst ook van toepassing zijn op andere uitvoeringsorganisaties van de overheid? Hoe ziet bij bijvoorbeeld andere uitvoeringsorganisaties het interactiepalet eruit? De knelpunten en handelingsperspectieven kunnen ook andere uitvoeringsorganisaties helpen bij het verbeteren van de dienstverlening. Deelt het staatssecretaris dit en is hij voornemens voorliggend rapport ook te reflecteren op andere overheidsorganisaties? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet hoe het EY-rapport zich verhoudt tot het eigen werk van de Belastingdienst aan het formuleren van een concrete visie/ambitie voor de komende vijf jaar de uitwerking van het 'Programma Vernieuwing Dienstverlening Toeslagen' en de ontvlechting Belastingdienst, Toeslagen en Douane. Hoe wordt zo efficiënt mogelijk gebruik gemaakt van het rapport met de handelingsperspectieven bij de inrichting van de processen bij de Belastingdienst, en hoe wordt tegelijkertijd het onderzoek zo goed mogelijk in ondersteuning aan deze ontwikkelingen uitgevoerd? Ook vragen deze leden waarom bij het opstellen van het rapport de ontwikkelingen niet beter worden meegenomen, terwijl deze ontwikkelingen al van start zijn gegaan voordat dit onderzoek is aangevangen? Kan het kabinet aangeven of dit onderzoekstraject voldoende is toegespitst op wat de Belastingdienst daadwerkelijk nodig heeft en bij de strategische lijnen die worden uitgezet? De geïdentificeerde grondoorzaken van de knelpunten zijn in het rapport vrij algemeen beschreven. De leden van de CDA-fractie om concrete voorbeelden bij de genoemde grondoorzaken. Deze leden zijn benieuwd waar nu precies de problemen zitten. Bijvoorbeeld inzake personeelsgerelateerde problemen. Aan welke kennis bestaat er tekort? Is dat de kennis bij de Belastingtelefoon, zodat vragen aan de voorkant beter kunnen worden afgehandeld? Of is er meer behoefte aan kennis bij de behandelteams? En op welke kennisgebieden/belastingsoorten? Kan het kabinet verder aangeven wat de huidige status is van de concrete resultaten

voor de zes maanden na publicatie zoals die in het rapport beschreven zijn?

IV 31066-741 - Brief d.d. 27-11-2020, staatssecretaris van Financiën, J.A. Vijlbrief – Aanvullende duiding problemen Belastingdienst

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Belastingdienst nog niet als robuust genoeg wordt geacht om snel essentiële verbeteringen door te voeren. Tegelijkertijd staat de Belastingdienst voor een grote en ambitieuze uitdaging. De Belastingdienst wordt fundamenteel getransformeerd en er vindt een ontvlechting plaats waardoor de Belastingdienst wordt opgedeeld in drie aparte onderdelen; wordt de Belastingdienst dan wel als voldoende robuust geacht om de noodzakelijke wijzingen en de genoemde problemen, door te voeren? Kan het kabinet nogmaals toelichten waarom er geen gedegen impactanalyse is uitgevoerd zodat dit voor de ontvlechting duidelijk was geweest?

Kan het kabinet naar aanleiding van deze brief duiden waarom signalen van mensen en ondernemers onvoldoende zijn gehoord? Wat vindt het kabinet hiervan? En wanneer is de aanpak geslaagd? Is het kabinet bereid om een structureel 'praktijkoverleg' te gaan voeren met verschillende organisaties zoals de Nederlandse Orde van belastingadviseurs, het Register Belastingadviseurs en MKB-Nederland en Ondernemend Nederland (ONL) met dit thema als enig onderwerp te agenderen waarbij het doel is om te komen tot werkbare afspraken zodat ondernemers en mensen meer centraal gezet worden in beleid en uitvoering, het vooraf bespreken van fiscale wet- en regelgeving met als doel deze minder complex in de uitvoering te maken en *best practices* te wisselen om het ICT-landschap te moderniseren en aan te laten sluiten op de doelstelling om mensen en ondernemers meer centraal te stellen in de uitvoering en de wet- en regelgeving eenvoudiger te implementeren en na te leven? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie zien de brief over de duiding van de problemen van de Belastingdienst als een goede analyse. Het valt deze leden op dat de problemen in drie categorieën te verdelen zijn. Een deel van de zes geconstateerde problemen, zoals de ICT- en personeelsproblemen is al veel langer in beeld, en de oplossingen zijn al in gang gezet, maar het zal nog een lange tijd duren voordat de problemen ook zijn opgelost. Als het gaat om het niet centraal zetten van de burger en het onrechtstatelijk handelen zijn deze problemen pas de laatste tijd in beeld, maar ook daar is begonnen om een inhoudelijke cultuurverandering te bewerkstelligen. Als het echter gaat om de problemen van complexe wetgeving en de regelmatig veranderende strategische richting van de dienst, zien de leden van de CDA-fractie wel een goede analyse, maar geen

afdoende oplossingen. Kan het kabinet aangeven of en wanneer er plannen gemaakt worden om de complexiteit van wetgeving te verminderen? In de brief wordt aangegeven dat kritischer gekeken gaat worden naar niet-fiscale taken. Geldt dat alleen voor nieuwe taken? Of gaat er ook gekeken worden of de bestaande niet-fiscale taken kunnen worden beperkt of overgedragen? Voor de regelmatig veranderde strategische richting van de dienst wordt het verbeteren van de managementinformatie als oplossing beschreven. Is dat wel voldoende? Hoe kan ervoor gezorgd worden dat de strategische richting in één keer zo goed wordt gekozen dat deze voor de lange termijn niet meer gewijzigd hoeft te worden?

De leden van de fractie van D66 vragen op welke stappen de Belastingdienst zet om de focus te verschuiven naar een meer rechtstatelijke focus. Welke verandering in inzet van capaciteit en middelen is voorzien?

De leden van de fractie van D66 verwelkomen dat de Stellateams versterkt worden. Deze leden vragen op welke wijze dit gebeurt. Deze leden vragen op welke wijze Stellateams nu signalen van schrijnende situaties ontvangen en hoe zij dit oppakken.

De leden van de fractie van D66 vragen of het kabinet verwacht dat de coronacrisis bijvoorbeeld door meer wisselende inkomsten leidt tot meer vragen en problemen bij de belastingaangifte? Zo ja, is de capaciteit van de Belastingtelefoon daarop berekend?

De leden van de fractie van D66 vragen op welke wijze er bij de contacten tussen medewerkers van onder andere de Belastingtelefoon, burgers en bedrijven meer op kwaliteit in plaats van op kwantiteit van werk gestuurd kan worden.

De leden van de fractie van D66 vragen of het nee-tenzij-principe ook gebruikt worden om bestaande wet- en regelgeving en uitvoeringstaken tegen het licht te houden.

De leden van de fractie van D66 vragen hoe lang medewerkers gemiddeld gezien werkzaam zijn bij de Belastingdienst. Neemt dit af of toe?

De leden van de fractie van D66 vragen hoe de verhouding tussen de capaciteit eigen personeel en de capaciteit externe inhuur zich de afgelopen tien jaar heeft ontwikkeld. Welke verhouding heeft het kabinet voor ogen?

De leden van de fractie van D66 vragen of het aantal van negenhonderd applicaties met onderlinge afhankelijkheid vergelijkbaar is met het aantal applicaties van de belastingdiensten in andere landen.

De leden van de fractie van D66 vragen op welke wijze de

Belastingdienst probeert te voldoen aan de wervingsopgave op ICT-gebied. Hoe zorgt de Belastingdienst dat hij een aantrekkelijke werkgever is?

De leden van de SP-fractie hebben de 'aanvullende duiding' over de problemen bij de Belastingdienst gelezen en constateren dat er weinig verschillen zijn met de brief die het kabinet "Op weg naar de beste Belastingdienst voor Nederland" heeft genoemd en die weinig blijk gaf van lerend vermogen. Deze leden constateren dat in deze brief wel wordt erkend dat op zeer grote schaal niet-rechtsstatelijk wordt gehandeld door de Belastingdienst, maar in het Jaarplan stelt het kabinet dat er gewoon door wordt gegaan met de massale processen die aan de basis liggen van de fraudejacht die zoveel ellende heeft veroorzaakt. Deze leden vragen het kabinet of de ernst van het niet-rechtsstatelijk handelen bij hem, binnen zijn departement en binnen de Belastingdienst duidelijk is. Zij vragen hem hoe de leidinggevenden, zowel op het niveau van de Algemene Bestuursdienst als daaronder het rechtsstatelijk handelen terug gaat brengen in hun denkwijze en welke garanties hij af gaat geven dat niet-rechtsstatelijk handelen niet langer voor gaat komen binnen zijn departement en de Belastingdienst. Tevens vragen zij het kabinet welke procedures in gang gezet om degenen die niet-rechtsstatelijk hebben gehandeld en degenen die dit sanctioneerden aan te pakken en als hier voldoende aanleiding voor is strafontslag te verlenen. Indien het kabinet dit niet heeft gedaan, vragen zij hem aan te geven welke rechtsgronden wat hem betreft ernstiger zijn om ontslag te verlenen.

V 31066-746 - Brief d.d. 30-11-2020, staatssecretaris van Financiën, J.A. Vijlbrief –
Stand van zaken invordering en inningskosten en opbrengsten belastingsoorten

De leden van de VVD-fractie zien het als niet meer dan terecht dat het kabinet ondernemers en burgers de gelegenheid heeft gegeven tot uitstel van betaling en zelf de invordering van belastingen en toeslagen in maart 2020 tijdelijk heeft stopgezet. De coronacrisis heeft grote gevolgen voor bijvoorbeeld de ondernemer die zijn of haar winkel heeft moeten sluiten of voor de barman die zijn baan verloor. Uiteindelijk moet van uitstel echter geen afstel komen. Hoe gaat het kabinet dit zo goed als mogelijk waarborgen? Op welke manier houdt het kabinet hierbij ook rekening met de menselijke maat (termijnen die behapbaar zijn)?

Zoals gevraagd in de motie-Van Weyenberg/Lodders (Kamerstuk 35420, nr. 123) wordt ondernemers met een belastingschuld de gelegenheid geboden om uiterlijk per 1 juli 2021 te starten met terugbetalen. De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet overwogen heeft of zal overwegen nu de coronacrisis nog in de volle omvang woedt het uitstel tot 1 juli 2021 verder uit te stellen? Zo nee,

waarom niet en wat zijn de overwegingen om vast te houden aan de datum van 1 juli 2021? De leden van de VVD-fractie verwijzen naar het andere dictum in voornoemde motie; dat de maximaal terugbetalingsregeling wordt verlengd tot 36 maanden, en waar mogelijk maatwerk wordt geboden. Kan het kabinet toelichten hoe uitvoering wordt gegeven aan dit dictum? Op welke manier wordt ondernemers duidelijk gemaakt hoe de terugbetalingsregeling in zijn werk gaat? Wat als een ondernemer niet binnen 36 maanden de belastingschuld kan terugbetalen?

De leden van de VVD-fractie vragen ook voor de toeslagen een vergelijking van de openstaande invorderingen tussen 2019 en 2020. Kan het kabinet daarop reflecteren? De leden lezen dat voor 197 miljoen euro aan vorderingen in verband met uitstel op bezwaar is gepauzeerd en dat de invorderingsmaatregelen voor 455 miljoen euro beperkt zijn gestart. Wanneer verwacht het kabinet weer op het niveau te zitten van voor invorderingsstop in maart 2020? Wat is dit 'niveau'? Aan welke openstaande bedragen rond invordering moet dan worden gedacht? Hoe wordt ook bij de inning van terug te vorderen toeslagen rekening gehouden met de menselijke maat? De leden van de VVD-fractie spreken de verwachting uit dat burgers met een openstaande terug te vorderen toeslagbedrag de mogelijkheid hebben om ook na de periode van pauze uitstel van betaling aan te vragen. Kan het kabinet reageren op deze verwachting? Of zij deze deelt? Zo ja, welke periode van uitstel kan worden gevraagd? En zo nee, waarom niet? De leden van de VVD-fractie lezen dat voor toeslagen alleen het verzenden van betalingsherinneringen en aanmaningen in juli 2020 is hervat. Hebben deze mensen ook de bijsluiter ontvangen met mogelijkheden tot uitstel, ondersteuning of een betalingsregeling? Zo nee, waarom niet?

VI 31066-743 - Brief d.d. 01-12-2020, minister van Financiën, W.B. Hoekstra –
ADR-rapport schenk- en erfbelasting en stand van zaken belastingrente voor de erfbelasting

De leden van de VVD-fractie lezen dat vooral het ontbreken van uitvoeringsinformatie tot het verschil in ramingen en de realisatie schenk- en erfbelasting hebben geleid. Waarom ontbrak deze uitvoeringsinformatie? Hoe was het beeld in de periode vóór 2016 met betrekking tot de schenk- en erfbelasting? Was de ontbrekende uitvoeringsinformatie toen wel voorhanden? Met het zetten van welke stappen wordt geborgd dat de uitvoeringsinformatie in de toekomst wel op orde is?

De leden van de VVD-fractie blijven het opvallend vinden dat bij de inning van de schenk- en erfbelasting het zo vroeg mogelijk signaleren van informatie die de ramingen kan raken onvoldoende prioriteit heeft gehad. Kan het kabinet reflecteren waarom dit zo was en hoe deze noodzakelijke prioritering bij andere belastingsoorten wel in het systeem is

verankerd?

De leden van de VVD-fractie vragen waarom het kabinet om een *assurancerapport* heeft gevraagd, terwijl deze al wist dat een reëel en accuraat normenkader vanwege de grote onzekerheid in ontvangsten niet gevormd kon worden.

De leden van de VVD-fractie vragen of de problemen bij de inning van de schenk- en erfbelasting nu echt verleden tijd zijn.

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie een kabinetsreactie op het artikel 'Heeft het Radar(+)-testament de toekomst?' (Fiscaal tijdschrift vermogen, nummer 3, mei 2020)?

De leden van de VVD-fractie vragen een uitgebreide toelichting op het 'Beleidsbesluit Erfbelasting. Tijdelijke maatregel belastingrente' (23 december 2020) en de eerbiedige werking voor overlijdens in de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020? Wat is de reden dat de belastingrente in de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020 niet is ingevorderd? Kan het kabinet bevestigen dat met dit beleidsbesluit 'Erfbelasting. Tijdelijke maatregel belastingrente', de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020 definitief wordt 'afgesloten' en dat erfgenamen waarvan een dierbare in deze periode is komen te overlijden in de toekomst geen enkel bericht meer zullen ontvangen over mogelijk verschuldigde belastingrente over erfbelasting? Zo ja/nee, waarom wel/niet? Hoe worden de gevolgen van dit beleidsbesluit naar de betrokkenen gecommuniceerd? Welke bedrag is gemoeid met de eerbiedige werking voor overlijdens in de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020?

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het rapport van de Auditdienst Rijk over de schenk- en erfbelasting en van de mededeling van het kabinet dat de belastingrente voor de erfbelasting per 1 januari 2021 zal worden aangezet. Zal de Auditdienst Rijk ook het tweede deel van haar geschetste onderzoek over de naleving uitvoeren? Kan het kabinet de opdracht daarvan met de Kamer delen?
Kan het kabinet aangeven wat het gemiddelde bedrag aan opgelegde aanslag erfbelasting per erflater was gedurende de afgelopen vijf jaar (per transjaar)? Hoeveel tijd verstrijkt er gemiddeld tussen het overlijden en het innen van de erfbelasting, waarbij opgemerkt is dat de aangiftetermijn al acht maanden beslaat? Welk gedeelte van de aanslagen erfbelasting is uiterlijk het volgende kalenderjaar volgend op het overlijden betaald?
De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet of het kabinet met de beslissing om de belastingrente voor de erfbelasting aan te zetten ook gekeken heeft of de vormgeving van die belastingrente na de jaren dat de rente

uitstond nog wel logisch is. Kan het kabinet uiteenzetten in hoeverre de regeling voor belastingrente bij de erfbelasting logisch is voor de belastingplichtige? De leden van de CDA-fractie constateren namelijk dat het tijdvak van de belastingrente veel langer kan zijn dan de vertraging aan de kant van de belastingplichtige. Als de belastingplichtige na acht maanden na de overlijdensdatum de aangifte indient, is er belastingrente verschuldigd over de periode vanaf acht maanden na de overlijdensdatum tot zes weken na de aanslag, maar niet langer dan 19 weken na ontvangst van de aangifte. Betekent dit dat een belastingplichtige die de aangifte een dag of een week te laat indient, over 4,5 maand belastingrente verschuldigd is? Als de Belastingdienst afwijkt van de aangifte geldt de 19-wekengrens niet. Hoe lang mag de Belastingdienst dan doen over het beoordelen van de aangifte? Klopt het dat de termijn daarvoor uiterlijk drie jaar is? Is de belastingplichtige dan over die drie jaar belastingrente verschuldigd ook bij een zeer geringe afwijking? En wordt de belastingrente dan berekend over de gehele aanslag of alleen over het bedrag van de afwijking?

Bijlage: Onderzoeksrapport Ontwikkeling raming en realisatie Schenk- en Erfbelasting

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet een separaat onderzoek naar de naleving van de voorgeschreven procedures voor de aanslagregeling en het afhandelen van bezwaar in de periode 2017 en 2018, zoals genoemd in het ADR-rapport, nodig acht. Zo ja/nee, waarom wel/waarom niet?

De leden van de VVD-fractie lezen in de managementreactie dat er verschillende onderzoeken lopen en doelstellingen zijn geformuleerd:

- Vanuit het programma Managementinformatie/Risicomanagement (MI/RM) werkt de Belastingdienst aan het structureel verbeteren van de managementinformatie.
- De directie AFEP doet onderzoek naar de mogelijkheden om een robuustere omgeving te creëren met meer aandacht en mogelijkheden voor beveiliging, afscherming en veiligstellen van gegevens rond het model voor de raming voor de belasting- en premieontvangsten.
- Het ontbrekende dashboard met bestuurlijke informatie van producten en resultaten van SEA en OSA wordt in het vierde kwartaal 2020 opgeleverd.
- De Belastingdienst onderzoekt de mogelijkheden tot procesverbeteringen als vervolg op de resultaten van de vangnetcontroles.
- In 2021 wordt mogelijk een deel van het proces uitnodigingen erfbelasting geautomatiseerd. En er loopt een pilot in samenwerking met Datafundamenten & Analyse (DF&A) die voor eind 2020 wordt geëvalueerd.
- Er komt een diepgaande analyse naar de uitkomsten

van de steekproefsgewijze herbeoordeling van vermoedelijke nalatenschappen tot 500.000 euro (vangnetcontrole) met daarbij aangegeven het financiële belang voor de gehele massa.

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet de Kamer kan informeren over elk van de voornoemde bulletpoints en reeds een update kan geven over de stand van zaken per bulletpoint. De leden vragen voorts of het ontbrekende dashboard met bestuurlijke informatie al gereed is gezien de deadline van het vierde kwartaal van 2020. En is de pilot in samenwerking met de DF&A reeds geëvalueerd? Kan het kabinet de evaluatie van de pilot delen en toelichten waar de pilot precies over is gegaan?

OVERIG

De leden van de fractie van D66 vragen om een beknopt overzicht van het type vragen dat het Team grensoverschrijdend werken en ondernemen in 2020 heeft ontvangen. Waar worden de meeste vragen over gesteld? Is de beantwoording naar tevredenheid?

De leden van de GroenLinks-fractie krijgen zorgelijke signalen van ondernemers in het mkb-segment over het zogenaamde 'nieuwe portaal' (Mijn Belastingdienst Zakelijk). Er blijkt onduidelijkheid te zijn over de vraag wanneer een belastingaangifte daadwerkelijk ingediend is. ondernemers die denken hun belastingaangifte ingediend te hebben, het bijbehorende bedrag wel gewoon betaald hebben, en ook een bevestiging zien (door middel van een groene tekst), blijken daarna alsnog geconfronteerd te worden met naheffingen. De Belastingdienst heeft in eerdere jaren een herinneringsbrief hierover gestuurd aan ondernemers, maar kennelijk blijft de problematiek bestaan.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben hier allereerst een aantal informatieve vragen over. Hoeveel ondernemers hebben sinds de invoering van het nieuwe portaal een boete ontvangen voor het niet tijdig vervolmaken van de aangifte omzetbelasting terwijl deze aangifte wel in het portaal gereed stond? Wat is het totaalbedrag aan naheffingen dat sinds de invoering van het nieuwe portaal hierdoor is uitgedeeld? Welke stappen heeft de Belastingdienst reeds gezet om de digitale omgeving gebruiksvriendelijker te maken? En in welke mate zijn deze effectief gebleken? Welke mogelijkheden ziet de Belastingdienst in de toekomst om de duidelijkheid van het portaal te vergroten?

Daarnaast vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe het kabinet kijkt naar de normatieve vraag aangaande de mate waarin ondernemers die op deze manier een naheffing ontvangen hebben daadwerkelijk verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor de naheffingen die zij ontvangen hebben. Deze boetes zijn immers een respons op 'slecht gedrag' terwijl daar in dit geval evident geen sprake van is,

en juist het niet gebruiksvriendelijke portaal van de Belastingdienst zelf een voorname rol lijkt te spelen. Wat zijn in deze de mogelijkheden en is er politieke wil om specifiek deze groep boetes kwijt te schelden?

II Reactie van de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst